

Sædskifte afgørende for ukrudtshåndtering

Uden et alsidigt sædskifte med op til 40 procent vårsæd bliver reduceret jordbearbejdning noget, der kan give kæmpeudfordringer med hensyn til ukrudt, vurderer landskonsulent.

AF KAJ LUND SØRENSEN

De tre vigtigste forhold for en vellykket overgang til reduceret jordbearbejdning med hensyn til ukrudt er følgende: Sædskifte, sædskifte og sædskifte.

Det fastslår landskonsulent ved Videncenteret Jens Erik Jensen.

- Uden et alsidigt sædskifte bliver reduceret jordbearbejdning noget, der kan give kæmpeudfordringer med hensyn til ukrudt.

- Mange vil gerne have en høj andel af vintersæd i sædskiftet, men for meget vintersæd er det, der oftest er årsag til, at det går galt, forklarer landskonsulent.

Det er vinter-enårige græsser som agerævehale og væselhale, der opformerer i det pløjefri system med ensidig vintersæd.

30-40 procent vårsæd
Derfor anbefaler Jens Erik Jensen 30-40 procent vårsæd i sædskiftet.

Han peger på, at vårsæd ikke skal være en nødsløsning. Det skal være tænkt ind i konceptet fra starten, så store ukrudtsproblemer undgås.

Ifølge Jens Erik Jensen kan man dog til en vis grad dosere sig ud af problemerne.

- Jo højere andel vintersæd i

markerne, desto højere er kravet om høj effekt af ukrudtsbekæmpelsen, siger han.

Godt stubmanagement

Med hensyn til ukrudt er de næstvigtigste forhold for en vellykket overgang til reduceret jordbearbejdning et godt håndværk i relation til management af stub og afgrøderester oven på jorden.

- Jorden skal bearbejdes så lidt som muligt, men så meget som nødvendigt for at få kabalen til at gå op. Det vil være forskelligt fra landmand til landmand, hvad han skal gøre, vurderer landskonsulent.

Han peger på, at der er et reelt dilemma mellem afgrøderest-håndtering, snegle, forebyggelse af fusarium og DTR.

Udnyt frøhenfald

Jens Erik Jensen opfordrer til at udnytte frøhenfald så vidt, det er muligt.

Der er et stort henfald af næsten alle frø på jordoverfladen. Det skyldes, at frøene dør på grund af alder, svampe, bakterier eller fordi fugle, insekter, mus og andre dyr

æder dem. Nogle frø vil spire og dø hen.

Overlevelse af frø er generelt væsentlig lavere på jordoverfladen end indarbejdet i jord. Der er meget lav levedygtighed efter at have ligget oven på jorden i et år. Det hælder både græsukrudt og tokimbladet ukrudt. Undtagelsen er gold hejre, der bekæmpes bedst ved at blive dækket med jord.

Altid glyphosat

Landskonsulenten anbefaler også, at glyphosat tænkes ind i strategien.

- Der skal altid behandles med en lav dosis glyphosat før såning, understreger han og viser et billede af en vårbygmark fyldt med agerævehale.

- Glyphosat er forkæret, men trods afgiftsstigning er det stadig en billig og effektiv bekæmpelse. Det har stadig en unik virkemekanisme, og det er ikke berørt af resistens i Danmark, tilføjer han.

Anbefalingen er cirka en liter pr. hektar. Det bekæmper nyfremspirede græsser og tokimbladet ukrudt samt

De vigtigste forhold for en vellykket overgang til reduceret jordbearbejdning med hensyn til ukrudt er tre ting: Sædskifte, sædskifte og sædskifte, siger landskonsulent Jens Erik Jensen. (Foto: Kaj Lund Sørensen)

lægger en dæmper på kvik med videre.

Tøm frøpuljen

Ifølge Jens Erik Jensen skal

der også fokus på valg af rette indsats - middel og dosis - i relation til frøpulje-dynamikken såvel som rettidighed ved bekæmpelse.

Øverste jordlag er meget vigtigt for frøpuljen.

- Hvis I har en effektiv bekæmpelse, er der mulighed for hurtig udtømmning af frøpuljen af græsukrudt. Omvendt kan svigtende bekæmpelse et enkelt år give voldsom opformering, pointerer han.

Højere doseringskrav

Generelt er der ifølge konsulenten behov for lidt højere doseringer ved reduceret jordbearbejdning.

Blandt de ikke-kemiske bekæmpelsesmuligheder af agerævehale i vinterhvede er der i engelske forsøg 37 procent reduktion ved udsat såtid. Højere udsædsmængde har en effekt på 30 procent, sorter med høj konkurrenceevne 27 procent mens våragrøde i sædskiftet topper med gennemsnitlig 80 procent reduktion af agerævehale.

kls@effektivtlandbrug.dk
telefon 61 20 96 67

Maskinerne er de største svin

I forhold til forebyggelse af herbicidresistens peger Søren Ilsøe fra Sorø på, at resistent ukrudt spredes med mejetærskere og halmpressere i høst.

Han opfordrer til, at man ser på sine marker ligesom en SPF-stald, hvor man heller ikke lukker hvad som helst ind.

- I høst, når der er travlt, kommer maskinstationen måske med halmpresseren lige fra en mark med resistent agerævehale.

- Hvis man udelukker risikoen for, at mejetærskere, halmpressere og andre redskaber slæber resistent ukrudt ind, så er man kommet et stort skridt på vejen, vurderer den sjællandske no-till planteavl.

- Maskinerne er de største svin i landskabet med hensyn til at sprede ukrudt, supplerer landskonsulent Jens Erik Jensen og opfordrer til, at maskinerne gøres rene mellem markerne.

Planteavlskonsulent i LMO, Erik Sandal, anbefaler, at der laves en høstplan, så markerne høstes i en bestemt rækkefølge for at undgå, at problematisk ukrudt spredes rundt i markerne.

kls

- Glyphosat er forkæret, men trods afgiftsstigning er det stadig en billig og effektiv bekæmpelse. Det har stadig en unik virkemekanisme, og det er ikke berørt af resistens i Danmark.

JENS ERIK JENSEN

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Naturerhverv.dk

Danmark og Europa investerer i landdistrikterne